

"कर्णाली प्रदेश सरकारका मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रीहरूको पारिश्रमिक तथा सुविधा सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक, २०७५"

प्रस्तावना : कर्णाली प्रदेश सरकारका मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रीहरूले पाउने पारिश्रमिक तथा सुविधाका सम्बन्धमा कानूनी व्यवस्था गर्न बाञ्छनीय भएकोले,

प्रदेश सभाको पहिलो वर्षमा यो ऐन बनाएको छ ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ** : (१) यस ऐनको नाम "कर्णाली प्रदेश सरकारका मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रीहरूको पारिश्रमिक तथा सुविधा सम्बन्धी ऐन, २०७५" रहेको छ ।
(२) यो ऐन तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. **परिभाषा** : विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा,-
(क) "मन्त्री" भन्नाले प्रदेश सरकारको मुख्यमन्त्री, मन्त्री, राज्यमन्त्री र सहायक मन्त्री समेत सम्झनु पर्छ ।
(ख) "मन्त्रिपरिषद्" भन्नाले प्रदेश सरकारको मन्त्रिपरिषद् सम्झनु पर्छ ।
(ग) "संविधान" भन्नाले नेपालको संविधान सम्झनु पर्छ ।
(घ) "तोकिएको" वा "तोकिए बमोजिम" भन्नाले प्रदेश सरकारले प्रदेश राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी तोकिए बमोजिमका विषय सम्झनु पर्छ ।

३. **पारिश्रमिक तथा सेवा सुविधा** : (१) मन्त्रीहरूले अनुसूची-१ मा उल्लेख भए बमोजिमको पारिश्रमिक तथा सेवा सुविधा पाउनेछन् ।

तर चरम आर्थिक विश्रृंखलता वा प्राकृतिक विपद् वा महामारीको कारणले गम्भीर संकट उत्पन्न भई संकटकाल घोषणा भएमा वा संघीय शासन लागू भएको कारणबाट प्रदेश कार्यकारिणी कायम नरहेमा यो व्यवस्था लागू हुने छैन ।

(२) कुनै मन्त्रीको पदमा बहाल रहेकै अवस्थामा मृत्यु भई वा निजले दिएको राजीनामा स्वीकृत भई वा मन्त्रिपरिषद् विघटन भई वा अन्य कुनै तबरबाट निज मन्त्री पदमा कायम नरहेमा निजलाई मन्त्री पद कायम रहेको दिनसम्म पारिश्रमिक दिइनेछ ।

(३) मन्त्रीले दफा (२) बमोजिम पाउने पारिश्रमिक अवस्था अनुसार निजलाई वा निजले इच्छाएको व्यक्तिलाई दिइनेछ । मन्त्रीको मृत्यु भएमा निजले कसैलाई इच्छाएको रहेनछ वा इच्छाएको व्यक्ति जीवित रहेनछ भने त्यस्तो पारिश्रमिक रकम निजको नजिकको हकवालालाई दिइनेछ ।

४. **आवास सुविधा** : (१) मन्त्रीलाई आवासको निमित्त प्रदेश सरकारबाट सम्भव भएसम्म सरकारी आवासको बन्दोवस्त गरिनेछ । त्यस्तो बन्दोवस्त नभएसम्म वा प्रदेश राजधानीमा आफ्नो घर नभएका मन्त्रीलाई घरभाडा वापत अनुसूची-१ बमोजिमको रकम प्रदेश सरकारले उपलब्ध गराउनेछ ।

- (२) यस दफा बमोजिमको सुविधा मन्त्रीले आफ्नो कार्यकाल समाप्त भएको मितिले सात दिनसम्म पाउनेछन् ।
- (३) प्रदेश राजधानीमा स्थायी बासस्थान भई सरकारी आवास प्रयोग नगरेका मन्त्रीहरूलाई निजको घर कम्पाउण्डको मर्मत र सरसफाई खर्च बापत अनुसूची - १ बमोजिमको रकम प्रदेश सरकारले उपलब्ध गराउने छ ।
- (४) मन्त्रीले आवासको लागि अनुसूची-१ बमोजिम फर्निचर र बिजुलीधारा सुविधा पाउनेछन् ।
५. सञ्चार सुविधा : मन्त्रीले आवासको लागि टेलिफोन, इन्टरनेट, पत्रपत्रिका जस्ता सञ्चार सुविधा अनुसूची-१ बमोजिम पाउनेछन् ।
६. सवारी तथा इन्धन सुविधा : (१) प्रत्येक मन्त्रीलाई सवारीको निमित्त सवारी साधन एक र अनुसूची-१ बमोजिमको इन्धन सुविधा दिइनेछ ।
(२) यस दफा बमोजिमको सुविधा मन्त्रीले आफ्नो कार्यकाल समाप्त भएको मितिले सात दिनसम्म पाउनेछन् ।
७. दैनिक तथा भ्रमण भत्ता : मन्त्रीहरूलाई सरकारी कामको सिलसिलामा नेपालभित्र वा प्रदेश सरकारको वा प्रदेश सरकारको तर्फबाट विभिन्न समारोह, उत्सव, सम्मेलन आदिमा भाग लिन नेपाल बाहिर भ्रमण गर्दा अनुसूची-२ मा उल्लेख भए बमोजिमको दैनिक भत्ता पाउनेछन् ।
८. उपचारको सुविधा : मन्त्रीलाई उपचारको निमित्त प्रदेश सरकारले स्वास्थ्य बीमाको लागि वार्षिक दश हजार रूपैयासम्मको बिल रकम वा प्रिमियम मध्ये जुन घटि हुन्छ सो रकम उपलब्ध गराउनेछ ।
९. चाईपर्व खर्च : मन्त्रीले आफ्नो धर्म, संस्कृति र परम्परा अनुसार मनाइने चाईपर्वको लागि आफूले खाईपाई आएको एक महिनाको पारिश्रमिक बराबरको रकम प्रत्येक आर्थिक वर्ष चाईपर्व खर्चको रूपमा पाउनेछन् ।
१०. अतिथि सत्कार तथा भैपरी खर्च : (१) मन्त्रीहरूलाई अनुसूची-१ मा उल्लेख भए बमोजिमको रकम अतिथि सत्कार तथा भैपरी खर्च बापत दिइनेछ ।
(२) उपदफा (१) बमोजिमको खर्चको विल भरपाई पेश गर्नु पर्ने छैन ।
११. लुगा भत्ता : मन्त्रीहरूले सरकारी काममा वा प्रदेश सरकारको तर्फबाट विभिन्न समारोह, उत्सव, सम्मेलन आदिमा भाग लिन नेपाल बाहिर जाँदा तीन वर्षमा एक पटक अनुसूची -१ बमोजिमको रकम लुगा भत्ता बापत पाउनेछन् ।
१२. निजी सचिवालयको व्यवस्था : मन्त्रीहरूको निजी सचिवालयमा अनुसूची-३ मा उल्लेखित कर्मचारी रहनेछन् ।
१३. विज्ञ सम्बन्धी व्यवस्था : (१) मुख्यमन्त्री र मन्त्रीको काममा सहयोग पुऱ्याउन प्रदेश सरकारले विज्ञ नियुक्त गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम नियुक्त विज्ञको संख्या र त्यस्तो विज्ञले पाउने मासिक पारिश्रमिक तथा सुविधा प्रदेश सरकारले तोके बमोजिम हुनेछ ।

(३) मन्त्रीले विज्ञ तथा स्वकीय सचिव लगायतका कर्मचारी नियुक्ती गर्दा स्थायी आवासिय अनुमति (डि.भी. पिआर वा ग्रीन कार्ड) लिएको व्यक्तिलाई नियुक्त गर्न पाईने छैन ।

१४. सुरक्षाको व्यवस्था : मन्त्रीहरूलाई आवश्यक पर्ने सुरक्षाको व्यवस्था नेपाल सरकारबाट तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

१५. सुविधाको दुरुपयोग गर्न नहुने : यस ऐन बमोजिमका सुविधाहरू सम्बन्धित मन्त्री स्वयंले मात्र उपयोग गर्न पाउने छन् । सम्बन्धित मन्त्रीले सुविधाको दुरुपयोग गरेमा प्रचलित कानून बमोजिम कारवाही हुनेछ ।

स्पष्टीकरण : यस दफाको प्रयोजनको लागि सुविधाको दुरुपयोग भन्नाले माथि दफा दफामा तोकिए भन्दा बढी सुविधा लिने, अन्य व्यक्तिलाई सुविधा दिलाइ दिने, योग्यता नपुगेको व्यक्तिलाई नियुक्ति दिने, गलत व्यक्ति वा कागजात खडा गरी सुविधा लिने, सरकारी धनमालको हानि नोक्सानी पुऱ्याउने लगायतका कार्यलाई बुझाउनेछ ।

१६. अनुसूचीमा हेरफेर : प्रदेश सरकारले प्रदेश राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी अनुसूचीमा हेरफेर गर्न सक्नेछ ।

१७. बचाउ : यो ऐन प्रारम्भ हुनु भन्दा अगाडि प्रदेश मन्त्रपरिषद्को निर्णय बमोजिम प्रदेश सरकारका मन्त्रीहरूले पाएको पारिश्रमिक र सुविधा यसै ऐन बमोजिम भए गरेको मानिनेछ ।

अनुसूची-१
(दफा ३, ४, ५, ६, १० र ११ सँग सम्बन्धित)
मन्त्रीले पाउने सुविधा

क्र.सं.	सुविधाको किसिम	इकाई दर	मुख्यमन्त्री	मन्त्री	राज्य मन्त्री	सहायक मन्त्री
१	पारिश्रमिक	प्रति महिना रु.	६०,९७०	५२,०००	४९,०००	४७,०००
२	(क) आवास सुविधा	प्रति महिना रु.	आवास उपलब्ध गराउने	२५,०००	२०,०००	२०,०००
	(ख) कम्पाउण्ड मर्मत र सरसफाइ खर्च	वार्षिक रु.	-	१,२०,०००	१,१०,०००	१,००,०००
३	फर्निचर (सरकारले व्यवस्था नगरेमा) एकमुष्ट	एक मुष्ट	६०,०००	५०,०००	४०,०००	४०,०००
४	सवारी इन्धन	प्रति महिना लिटर	२५०	२००	१५०	१२५
५	मोविल	त्रैमासिक लिटर	१०	५	५	५
६	यातायात सुविधा	प्रतिदिन रु.	सवारी साधन	सवारी साधन	सवारी साधन	सवारी साधन
७	सञ्चार सुविधा (टेलिफोन, इन्टरनेट र पत्रपत्रिका)	प्रति महिना रु.	७,०००	५,०००	३,०००	३,०००
८	अतिथि सत्कार	प्रति महिना रु.	१५,०००	१०,०००	१०,०००	८,०००
९	विजुली, धारा	प्रति महिना रु.	विल अनुसार	विल अनुसार	२,०००	२,०००
१०	लुगाभत्ता	तीन वर्षमा एक पटक पाउने रकम	१५,०००	१२,०००	१२,०००	१२,०००

द्रष्टव्य :

- मुख्यमन्त्री र विभागीय मन्त्रीले मन्त्रिपरिषद्को निर्णय बमोजिम आवश्यकता अनुसार विषयगत सल्लाहकार राख्न सक्नेछन् ।
- मन्त्री, राज्यमन्त्री र सहायक मन्त्रीलाई सरकारी आवास उपलब्ध नभएको खण्डमा प्रति महिना आवास सुविधा बापतको रकम उपलब्ध गराइनेछ ।
- प्रदेश राजधानीमा स्थायी बासस्थान भई सरकारी आवास प्रयोग नगर्ने मन्त्रीको हकमा मात्र बुँदा नं. २ (ख) लागू हुनेछ ।

अनुसूची-२
(दफा ७ सँग सम्बन्धित)
मन्त्रीले पाउने दैनिक भत्ता तथा विमाको सुविधा

क्र.सं.	विवरण	मुख्यमन्त्री	मन्त्री	राज्य मन्त्री	सहायक मन्त्री
१.	स्वदेश भ्रमण गर्दा पाउने दैनिक भत्ता दर	३,०००	२,५००	२,५००	२,५००
२.	विदेश भ्रमण गर्दाको दैनिक भत्ता (प्रति दिन अमेरिकी डलरमा)	२००	१७५	१७५	१७५
३.	यात्रा विमा (प्रति भ्रमण रु. लाखमा)	१०	१०	१०	१०

द्रष्टव्य :

१. विदेश भ्रमण गर्दा भारतको चेन्नाई, हैदराबाद, बैंगलोर, मुम्बई, दिल्ली, कोलकाता र बङ्गलादेशको ढाका र चटगाउँ बाहेक अन्य स्थानमा रात बिताउनु पर्दा माथि उल्लेखित दरको पचास प्रतिशत रकम मात्र दिइनेछ । अन्य देशको हकमा माथिको दररेट अनुसार नै हुनेछ ।
२. विदेश भ्रमण गर्दा आमन्त्रण गर्ने राष्ट्रको सरकार वा कुनै संस्थाबाट दैनिक भत्ता बापतको रकम उपलब्ध गराइएको अवस्थामा उल्लेखित दैनिक भ्रमण भत्ता बापतको रकम उपलब्ध गराइने छैन ।

अनुसूची-३
(दफा १२ सँग सम्बन्धित)
मन्त्रीको निजी सचिवालयमा रहने कर्मचारी

क्र.सं.	कर्मचारी	मुख्यमन्त्री	मन्त्री	राज्य मन्त्री	सहायक मन्त्री
१.	प्रमुख स्वकीय सचिव (रा.प.द्वितीय श्रेणी वा सो सरह)	१	-	-	-
२.	स्वकीय सचिव (रा.प. तृतीय श्रेणी वा सो सरह)	१	१	१	१
३.	(रा.प. अनं. प्रथम श्रेणी वा सो सरह)	१	१	-	-
४.	सूचना / प्रविधि (रा.प. अनं. प्रथम श्रेणी वा सो सरह)	१	१	१	१
५.	हलुका सवारी चालक (श्रेणी विहिन प्रथम स्तर)	२	१	१	१
६.	कार्यालय सहयोगी (श्रेणी विहिन प्रथम स्तर)	२	१	१	१

द्रष्टव्य :

१. स्वकीय सचिवालयका कर्मचारीहरूले शुरु स्केल अनुसारको तलबमात्र पाउनेछन् ।
२. स्वकीय सचिवालयका कर्मचारीहरूले यस ऐन बमोजिम प्राप्त गर्ने पारिश्रमिक निजहरूको बैंक खातामा उपलब्ध गराइनेछ ।
३. मुख्यमन्त्री को हकमा सुरक्षा प्रयोजनको लागि थप १ सवारी साधन उपलब्ध गराइनेछ ।
४. मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रीहरूले अनुसूची १, २, ३ बमोजिम प्राप्त गर्ने सुविधाको भुक्तानी मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयबाट हुनेछ ।

कर्णाली प्रदेश सभाको सम्बत् २०७५ साल कार्तिक १८ गते बसेको बैठकले नेपालको संविधानको धारा १९९ बमोजिम यो विधेयक पारित गरेको व्यहोरा संविधानको धारा २०१ बमोजिम प्रमाणित गर्दछु ।

राज बहादुर शाही

सभामुख

कर्णाली प्रदेश

कर्णाली प्रदेश सभाको सभामुखबाट
प्रमाणित यो विधेयक नेपालको संविधानको
धारा २०१ को उपधारा (२) बमोजिम
प्रमाणीकरण गर्दछु ।

मिति:

(दुर्गाकेशर खनाल)
प्रदेश प्रमुख